

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

голова приймальної комісії

В. С. Пономаренко

2019 р.

ПРОГРАМА

вступного іспиту

зі спеціальності: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр та назва спеціальності)

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

здобувач ступеня доктора філософії (PhD)

Харків, 2019

Вступний іспит зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» є комплексним і включає теоретичні і практичні питання в межах галузевих стандартів вищої освіти України з підготовки магістрів у галузі знань 07 Управління та адміністрування. До складу завдань внесені питання за наступними навчальними дисциплінами: фінанси, ринок фінансових послуг, фінансовий менеджмент, фінансовий контролінг, фінансова стратегія, антикризова фінансова діагностика, банківська система, банківське регулювання та нагляд, фінансовий менеджмент у банку, управління банківськими ризиками.

Завдання цього іспиту складено з метою виявлення компетентностей (знань, вмінь, навичок) (табл. 1), якими володіє кандидат на вступ до аспірантури для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Таблиця 1

Основні компетентності, якими повинен володіти магістр (спеціаліст) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Компетентності
<i>Загальні:</i>
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами, узагальнення та структурування проблем предметної області, а також розробки відповідних організаційних (управлінських) рішень
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій з метою пошуку, оброблення, аналізу та систематизації інформації з різних джерел в професійній сфері, а також створення нових фінансових продуктів
- Здатність самостійного проведення досліджень на відповідному рівні та інтерпретації отриманих результатів
- Здатність демонструвати достатній обсяг знань предметної області, критичне осмислення існуючих проблем як у навчанні, так й професійній діяльності та на межі предметних галузей
- Здатність виробляти та чітко формулювати аргументи щодо власної позиції
- Здатність донесення власних висновків для прийняття відповідних управлінських рішень
- Відповідальність за точність та коректність прийнятого рішення
<i>Спеціальні (професійні, фахові):</i>
- Здатність здійснювати стратегічний аналіз фінансового середовища суб'єктів підприємництва, розробляти та реалізовувати його фінансову стратегію
- Здатність до координації і інтеграції оперативних планів за різними бізнес-процесами та узгодження їх зі стратегічним планом розвитку організаційної системи, з використанням інструментарію контролінгу
- Здатність здійснювати управління вартістю підприємства за результатами оцінки ринкової вартості підприємства з використанням існуючих підходів, розробляти рекомендації щодо максимізації ринкової вартості підприємства

Продовження таблиці 1

Компетентності
- Здатність використовувати інформаційні технології для прийняття управлінських фінансових рішень та формувати інформаційний простір фінансової діяльності суб'єкта підприємництва
- Здатність діагностувати причини та визначати фактори розвитку кризових явищ
- Здатність розробляти та застосовувати антикризові процедури та механізми
- Здатність нейтралізувати або мінімізувати негативні наслідки прояву кризових явищ на макро- та мікрорівні
- Здатність визначати сутність фінансових послуг, їх роль в економіці та класифікацію фінансових послуг за різними критеріями, аналізувати і порівнювати умови надання фінансових послуг відповідно до вимог законодавства.
- Здатність визначати умови створення та діяльності фінансових установ, розраховувати фінансові показники діяльності фінансових установ, зокрема після їх поглинання та реорганізації.
- Здатність визначати порядок державного регулювання ринків фінансових послуг, аналізувати відмінності в укладанні договорів на надання фінансових послуг відповідно до вимог законодавства.
- Здатність визначити сутність та організаційне забезпечення фінансового моніторингу та запобігання діяльності з легалізації «брудних» коштів
- Здатність визначати основи кредитного і депозитного обслуговування, розраховувати показники надання кредитів, оцінювати кредитоспроможність юридичних осіб, реєструвати договори за депозитами.
- Здатність визначати сутність і різновиди послуг з фінансового лізингу; доцільність факторингу та умови здійснення операцій з факторингу, визначати вимоги і порядок розрахунку витрат за факторингом.
- Здатність визначати різноманітність довірчого управління фінансовими активами фізичних і юридичних осіб.
- Здатність визначати основи формування фондового ринку і проведення операцій з цінними паперами, розрізняти особливості використання різних видів цінних паперів.
- Здатність визначати основи створення та функціонування фондів фінансування будівництва (ФФБ) та фондів операцій з нерухомістю (ФОН) на ринку фінансових послуг, державне регулювання діяльності управителів ФФБ і ФОН.
- Здатність формувати стратегії з недержавного пенсійного забезпечення при формуванні пенсійних накопичень
- Здатність застосовувати методи управління проектами, стандартами і технологією їх розробки та реалізації, визначати оптимальний механізм і зміст процедур проведення постійного нагляду і контролю за процесом освоєння інвестицій
- Здатність дотримуватись принципів, прийомів і методів регулювання банківської діяльності, формувати та використовувати інформаційну базу для реалізації заходів управління банківськими ризиками на рівні банків та здійснення нагляду за банківською діяльністю на рівні структурних підрозділів Національного банку України
- Здатність розробляти комплексний стратегічний план діяльності банку, формувати систему управління банківськими процесами, здійснювати оцінку та управління банківськими ризиками
- Здатність визначати елементи організації та функціонування системи ризик-менеджменту банку, оцінювати фактори ризику банківських процесів, здійснювати обґрунтований вибір методів управління банківськими ризиками, визначати вплив ризиків на фінансові результати діяльності банку
- Здатність володіти методами вивчення та прогнозування кон'юнктури грошового ринку й ринку банківських послуг

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Екзаменаційний білет містить 3 проблемних теоретико-практичних питання, які мають узагальнений комплексний характер та стосуються:

- 1- питання, що охоплюють функціонування державних фінансів і фінансів підприємств;
- 2- питання, що охоплюють функціонування ринку фінансових послуг;
- 3- питання, що охоплюють функціонування банківської системи, кредитних відносин та грошово-кредитної політики.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів на вступному іспиті

Кожне питання оцінюється окремо. Розподіл балів за питаннями екзаменаційного білету є таким: 1 питання – 33 бали, 2 питання – 33 бали, 3 питання – 34 бали.

Для оцінки рівня відповідей абітурієнтів використовуються такі критерії:

30–33 (34) бали – відповідь на питання є бездоганною, демонструє творчий підхід, мають місце оригінальні версії щодо пояснення сучасної ситуації у відповідності з питанням. Висновки аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на високому рівні. Сформовані власні рекомендації відрізняються практичною значущістю та можливістю впровадження у практику. Наведено статистичні дані, які характеризують стан перебігу питання в сучасних умовах.

22–29 балів – відповідь правильна, демонструє творчий підхід, мають місце оригінальні версії щодо пояснення сучасної ситуації у відповідності з питанням. Висновки аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на високому рівні. Сформовані власні рекомендації відрізняються практичною значущістю та можливістю впровадження у практику.

16–21 балів – питання висвітлено в цілому вірно, але мають місце певні неточності. Висновки недостатньо аргументовані та обґрунтовані. Сформовані рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища відрізняються практичною значущістю та можливістю впровадження у практику.

11–15 балів – відповідь на питання дана в цілому вірно, але мають місце певні помилки та неточності. Висновки недостатньо аргументовані та обґрунтовані. Сформовані рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища відрізняються практичною значущістю, але недостатньо логічні.

5–10 балів – абітурієнт припускається значної кількості помилок на певних етапах відповіді на питання, стикається із значними труднощами при аналізі

ситуації, робить нечіткі висновки. Рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища не сформульовані.

1–4 бали – абітурієнт припускається значної кількості помилок при відповіді на питання, стикається зі значними труднощами при аналізі ситуації. Висновки за результатами розкриття явища відсутні. Рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища не сформульовані.

За наявність невдалої спроби відповіді або її відсутність оцінка не ставиться.

Загальна оцінка виконання завдань екзаменаційного білета визначається як сума оцінок за кожне завдання з урахуванням таких критеріїв (табл. 2).

Таблиця 2

Критерії оцінювання знань абітурієнтів на вступному іспиті

Рівень знань	Оцінка за 100-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	90 – 100	Відповідь абітурієнта: - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставлених питань; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірне розуміння змісту основних теоретичних положень; - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставлених питань; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленими питаннями; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставлених питань.
Дуже добрий рівень	82 – 89	Відповідь абітурієнта: - характеризується змістовністю; - демонструє засвоєння рекомендованої літератури; - свідчить про наявність глибоких узагальнених знань матеріалу; - характеризується правильним трактуванням основних понять, застосуванням сучасних методів та вмінням їх використовувати для вирішення проблемних питань.
Добрий рівень	74 – 81	Абітурієнт надав досить змістовну відповідь на поставлені питання, але наявні наступні недоліки: - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питань; - недостатньо детально розкритий предмет питань, а основні поняття носять тезисний характер; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційних питань; - відповідь є неповною мірою аргументованою.

Продовження таблиці 2

Рівень знань	Оцінка за 100-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Задовільний рівень	64 – 73	Абітурієнт надав відповідь на поставлені питання, однак допустив помилки, а саме: - зміст відповідей свідчить про прогалини у знаннях з відповідних питань або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставлених питань; - відповіді викладені недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповіді не містять аналізу проблемних аспектів поставлених питань, свідчать про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідних питань.
Достатній рівень	60 – 63	Абітурієнт надав відповідь на поставлені питання, однак присутні суттєві недоліки, а саме: - відповідь демонструє часткове вміння виконання завдань, розуміння основних положень матеріалу; - наявні суттєві труднощі у порівнянні фінансово-економічних явищ і процесів; - висновки є необґрунтованими.
Незадовільний рівень	1 – 59	Відповідь абітурієнта є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципів аспектів поставлених питань. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.

ПЕРЕЛІК ЗМІСТОВНИХ ПИТАНЬ, З ЯКИХ СКЛАДАЮТЬСЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ БІЛЕТИ

1. Фінансова система та її складові. Функції фінансової системи та принципи її побудови.
2. Особливості побудови фінансових систем зарубіжних країн.
3. Фактори, які сприяють розвитку фінансової глобалізації. Форми прояву фінансової глобалізації.
4. Вплив фінансової глобалізації на розвиток національної економіки.
5. Особливості формування доходів бюджету та напрями здійснення видатків.
6. Принципи побудови бюджетної системи Європейського Союзу.
7. Сутність та причини виникнення фіскальних дисбалансів, світова практика їх подолання.
8. Характеристика державних цільових фондів, які функціонують в Україні.

9. Сутність та складові фінансової безпеки держави. Методи забезпечення фінансової безпеки.
10. Методи, підходи та особливості бюджетного прогнозування.
11. Податкове регулювання, його сутність та складові елементи. Мета і завдання податкового регулювання.
12. Базові підходи до податкового регулювання у зарубіжних країнах.
13. Ефективність фіскальної політики держави, методи та підходи до її оцінювання.
14. Зміст і завдання фінансової роботи на підприємстві.
15. Сутність та основні завдання розроблення фінансової стратегії підприємства.
16. Сутність фінансових ресурсів підприємства та джерела їх формування.
17. Особливості оподаткування суб'єктів господарювання в окремих сферах діяльності: банки, страхові компанії, інвестиційні компанії.
18. Основні напрямки та складові фінансової політики підприємства.
19. Фінансовий механізм та його функціональна структура.
20. Бюджетування як інструмент управління фінансами підприємств.
21. Політика та моделі управління оборотним капіталом підприємства.
22. Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків підприємства.
23. Форми фінансових інвестицій та особливості управління ними.
24. Роль прибутку в формуванні власних фінансових ресурсів підприємства. Зміст і завдання управління прибутком.
25. Визначення вартості грошей у часі та оцінка інвестиційних проектів.
26. Методи фінансового аналізу та їх використання для оцінки фінансового стану підприємства.
27. Фінансовий контролінг як інструмент управління підприємством.
28. Значення та зміст антикризової фінансової діагностики в управлінні державними фінансами, фінансами підприємств й організацій.
29. Сутність та зміст фінансових криз.
30. Поняття, класифікація та використання внутрішніх джерел фінансової стабілізації підприємства.
31. Сутність фінансових послуг, їх класифікація та роль в економіці.
32. Умови створення та діяльності фінансових установ.
33. Державне регулювання ринків фінансових послуг, пруденційний нагляд та захист прав споживачів фінансових послуг.

34. Фінансовий моніторинг та запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансуванню тероризму.

35. Система безготівкових розрахунків в організації руху коштів на рахунках у банку та особливості функціонування платіжних систем.

36. Сутність організації платіжних систем : внутрішньодержавних і міжнародних, загальні умови їх функціонування.

37. Поняття і завдання валютного регулювання та валютного контролю.

38. Сутність та класифікація фінансових послуг із залучення коштів, їх місце у структурі джерел фінансових ресурсів фінансових установ.

39. Кредитоспроможність позичальника та існуючі відмінності в оцінці фінансового стану юридичної і фізичної особи.

40. Головні відмінності функціонування кредитних спілок від інших фінансових установ та підходи до оцінки їх діяльності за фінансовими нормативами.

41. Економіко-правові умови фінансового лізингу: предмет лізингу, суб'єкти лізингу, сублізинг, права і обов'язки лізингодавця, права і обов'язки лізингоодержувача.

42. Вимоги до діяльності фактора в Україні та вартісна оцінка послуг факторингу.

43. Особливість ломбардної операції та державне регулювання і контроль за діяльністю ломбардів.

44. Професійна діяльність на ринку цінних паперів та нормативні основи захисту майнових прав інвесторів.

45. Перспективи розвитку довірчих операцій в Україні та особливості довірчих операцій для юридичних і фізичних осіб.

46. Фінансування будівництва житла через фонди фінансування будівництва та фонди операцій з нерухомістю на ринку фінансових послуг.

47. Основні засади забезпечення розвитку ринку страхування.

48. Державне регулювання розвитку страхового ринку.

49. Підходи до забезпечення захисту прав споживачів страхових послуг.

50. Визначення основних ризиків діяльності страховика.

51. Основні підходи до оцінювання фінансової стійкості страхових компаній.

52. Загальні підходи до формування інструментів забезпечення розвитку страхування.

53. Регулювання достатності капіталу страхових компаній.

54. Вимоги до управління ризиками страховика.

55. Діагностичний моніторинг у сфері страхування.

56. Вимоги до проведення стрес-тестування діяльності страхових

компаній.

57. Особливості здійснення фінансового моніторингу у сфері страхування.

58. Протидія легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, на основі виокремлення етапів (стадій) легалізації та індикаторів їх виявлення.

59. Прогнозування розвитку віртуальних валют (криптовалют) в Україні.

60. Складові системи протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму і фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в Україні.

61. Походження та сутність грошей. Форми грошей та їх еволюція.

62. Функції грошей. Роль грошей у ринковій економіці.

63. Інфляція: сутність, форми прояву, причини ті наслідки.

64. Поняття грошового обігу та механізм його регулювання.

65. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм.

66. Грошові системи. Сутність та елементи грошової системи.

67. Грошова маса, її агрегати і механізм дії.

68. Банківська система. Види банків та їх характеристика.

69. Особливості побудови банківських систем різних країн.

70. Функціонування банківських систем в умовах глобалізації.

71. Діяльність міжнародних валютно-кредитних організацій.

72. Операції банків, їх сутність і види.

73. Організація діяльності та управління банком. Тенденції функціонування банків на ринку банківських послуг.

74. Зміст грошово-кредитної політики центрального банку, її місце і роль в системі державного регулювання економіки.

75. Економічна сутність кредиту, його функції та роль у перерозподілі фінансових ресурсів.

76. Види валютних систем та їх характеристика.

77. Характеристика і класифікація інструментів грошово-кредитної політики.

78. Основні форми, методи та принципи банківського нагляду.

79. Міжнародний досвід організації систем регулювання та нагляду за діяльністю банківських установ.

80. Встановлення обов'язкових економічних нормативів регулювання діяльності банківських установ та моніторинг їхньої діяльності з боку Національного банку України.

81. Банківський нагляд на основі оцінки ризиків.

82. Застосування до банків заходів впливу за порушення ними банківського законодавства та нормативних актів Національного банку

України.

83. Розвиток банківського регулювання та нагляду в контексті євроінтеграції та глобалізації.

84. Банківські ризики, їх класифікація та механізм виникнення.

85. Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банку.

86. Принципи, цілі, завдання та напрями фінансового менеджменту в банку.

87. Стратегічне управління банківською діяльністю.

88. Органи управління та організаційна структура банку.

89. Методи управління активами та пасивами банку.

90. Система управління фінансовою стійкістю банку.

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

_____ В. С. Пономаренко

" ____ " _____ 2019 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____ фахове вступне випробування

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
здобувач ступеня доктора філософії

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. Фінансова система та її складові. Функції фінансової системи та принципи її побудови.
2. Умови створення та діяльності фінансових установ.
3. Походження та сутність грошей. Форми грошей та їх еволюція.

Голова предметної комісії

О. М. Колодізєв

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Банківська система [Текст] : підручник / [М. І. Крупка, Є. М. Андрущак, Н. Г. Пайтра та ін. ; за ред. М. І. Крупки] ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 554 с.
2. Банківська система України [Текст] : монографія / В. В. Коваленко, О. Г. Коренева, К. Ф. Черкашина та ін. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. – 187 с.
3. Банківська система України: вектори посткризових трансформацій [Текст] : колект. наук. монографія / [К. В. Ануфрієва, О. І. Барановський, С. І. Брус та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук Н. М. Шелудько ; НАН України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України". – К. : Ін-т економіки та прогнозування, 2013. – 171 с.
4. Банківська система України: становлення і розвиток в умовах глобалізації економічних процесів [Текст] : монографія / [О. В. Дзюблюк, Б. П. Адамик, Г. Р. Балянт та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Дзюблюка О. В.; Терноп. нац. екон. ун-т. – Тернопіль : Астон, 2012. – 357 с.
5. Банківське регулювання і нагляд: методологія та практика : монографія / Л. М. Єріс, Л. М. Алексенко, Л. В. Кузнецова та ін. ; за заг. ред. Коваленко В. В. – Одеса : Атлант, 2013. – 492 с.
6. Барановський О. І. Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання : монографія / О. І. Барановський. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 754 с.
7. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учебный курс. / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2010. – 528 с.
8. Болгар Т. М. Проблемні кредити у банківській діяльності в умовах фінансової кризи [Текст] : монографія / Т. М. Болгар ; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, Кременчуц. ін-т. – Кременчук : Вид-во Щербатих О. В. [вид.], 2013. – 367 с.
9. Бригхэм Ю. Финансовый менеджмент. Экспресс-курс. / Ю. Бригхэм, Дж. Хьюстон; 4-е изд. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2007. – 544 с.: ил.
10. Бюджетна система України та Євросоюзу: монографія / [С.О. Булгакова, О.І. Барановський, Г.В. Кучер та ін.]; за заг. Ред. А.А. Мазаракі. – К.:Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2009. – 409 с.
11. Ван Хорн Джеймс К. Основы финансового менеджмента : Пер с англ. / Джеймс К. Ван Хорн, Джон М. Вахович, мл. – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2010. – 1232 с.: ил.
12. Васюренко О. В. Банківський нагляд [Текст] : підручник / О. В. Васюренко, О. М. Сидоренко. – К. : Знання, 2011. – 503 с.
13. Внукова Н. М. Фінансові аспекти ломбардної діяльності : Монографія

/ Н. М. Внукова. – Х. : ТО «Ексклюзив», 2013. – 150 с.

14. Губарева І.О. Фінансовий менеджмент у банку. Навчальний посібник / І.О. Губарева, О.М. Штаєр. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. – 240 с.

15. Забезпечення умов стабільного функціонування банківського сектору України : монографія / О. М. Колодізєв, О. В. Бойко, І. О. Губарева та ін. ; за заг. ред. д. е. н., доц. Колодізєва О. М. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 312 с.

16. Заруцька О. П. Банківський нагляд з використанням структурно-функціонального аналізу: теорія, світовий і вітчизняний досвід [Текст] : монографія / О. П. Заруцька. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2013. – 379 с.

17. Івахненко С. В. Фінансовий контролінг. Методи та інформаційні технології [Текст] / С. В. Івахненко, О. В. Мелих. – К. : Знання, 2009. – 319 с.

18. Киндлбергер Ч. Мировые финансовые кризисы. Мании, паники и крахи, / Ч. Киндлбергер, Р. Алибер; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2010. – 544 с.

19. Колодізєв О. М. Фінансовий менеджмент у банку: методологія прийняття рішень у банківській сфері: Навчальний посібник / О. М. Колодізєв, І. М. Чмутова, І.О. Губарева. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 408 с.

20. Контролінг в управлінні витратами підприємств [Текст] : Монографія / В.В. Прохорова, Н.В. Сабліна. – Харків : УкрДАЗТ, 2010. – 256 с.

21. Контролінг як технологія управління фінансовими та нефінансовими структурами : монографія / О. М. Колодізєв, І. М. Чмутова, К. М. Азізова, М. В. Максимова. – Х. : ХНЕУ, 2014. – 352 с.

22. Контролінг: учебник / под ред. А.И. Карминского, С.Г. Фалько. - М.: Финансы и статистика, 2006. – 336 с.

23. Лебідь О.В. Бюджетування у банках : навч. посіб. / О.В. Лебідь. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 274 с.

24. Левандівський О. Т. Банківські операції : навч. посіб. / О. Т. Левандівський, П. Е. Деметер. – К. : Знання, 2012. – 463 с.

25. Лубенченко О. Е. Фінансовий контролінг суб'єктів господарювання [Текст] : навч. посіб. / О. Е. Лубенченко, Н. В. Акмаєва, І. Л. Чабаненко. – Алчевськ : ДонДТУ, 2010. – 116 с.

26. Міщенко В. І. Банківський нагляд : підручник / В. І. Міщенко, С. В. Науменкова. – К. : Центр наук. дослідж. НБУ; Ун-т банк. справи НБУ, 2010. – 497 с.

27. Моделі оцінки банківської діяльності для забезпечення стабільності банківської системи : монографія / О. В. Васюренко, О. М. Тридід, В. В. Качук та ін. – К. : УБС НБУ, 2010. – 294 с.

28. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін : монографія / за заг. ред. Стельмаха В. С. – К. : Центр наукових досліджень НБУ, УБС НБУ, 2009. – 404 с.

29. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом або фінансуванню тероризму : Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50-51. – С. 3250.

30. Про платіжні системи та переказ грошових коштів в Україні : Закон України № 2346-III від 05.04.2001 р. // Урядовий кур'єр. – 2001. – № 84. – С. 6–10.

31. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України № 2664-III від 12.07.2001 р. (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/-laws/show/2664-14>.

32. Проноза П. В. Патологические кризисные процессы в экономике Украины : монография / П. В. Проноза. – Х. : ИД «ИНЖЭК», 2014. – 408 с.

33. Раєвнева О.В. Санаційна стратегія промислового підприємства: механізм формування та моделі реалізації / О. В. Раєвнева, М. М. Берест – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2012. – 344 с.

34. Регулювання діяльності банків в умовах глобальних викликів : монографія / Л. О. Примостка, М. М. Діба, О. О. Чуб та ін. ; ред.: Л. О. Примостка; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2012. – 459 с.

35. Ринок фінансових послуг : навч.-метод. комплекс / В. П. Унінець-Ходаківська, Н. М. Внукова, О. І. Костюкевич та ін. – Ірпінь : НУДПСУ, 2010. – 258 с.

36. Ринок фінансових послуг : навч.-метод. посіб. / Н. М. Внукова, В. І. Грачов, Н. В. Кузьминчук. – Х. : ІНЖЕК, 2004. – 276 с.

37. Розвиток ринків фінансових послуг в умовах європейської інтеграції : монографія / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко, С. А. Ачкасова [та ін.]; наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова. – Харків : ТО «Ексклюзив», 2014. – 217 с.

38. Сало І. В. Фінансовий менеджмент банку : навч. посіб. / І. В. Сало, О. А. Криклій. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2007. – 314 с.

39. Терещенко О. О. Управління фінансовою санацією підприємств : підруч. / Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана. – К. : КНЕУ, 2006. – 552 с.

40. Терещенко О. О. Фінансова санація та банкрутство підприємств : навч. посібник / О. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2000. – 412 с.

41. Управління банківськими ризиками: навчальний посібник / за ред. Л. Примостки. – 2-ге вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2009. – 600 с.

42. Управління фінансовою санацією підприємства [текст] : підручник. /

Т. А. Говорушко, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т.А. Говорушко - К. : Центр учбової літератури, 2013. – 400 с.

43. Фінанси : підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. переробл. і доповн. – К. : Знання, 2012. – 687 с.

44. Фінансова архітектоніка : навчальний посібник / І.М. Вахович та ін.; Луцький національний технічний університет. – Луцьк : Волиньполіграф, 2014. – 494 с.

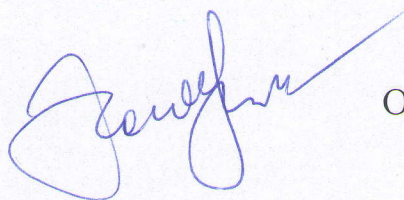
45. Фінансовий моніторинг : навч. посіб. / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2013. – 204 с.

46. Холодна Ю. Є. Банківська система : навч. посіб. / Ю. Є. Холодна, О.М. Рац. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 316 с.

47. Холодна Ю. Є. Центральний банк і грошово-кредитна політика : конспект лекцій / Ю. Є. Холодна, О. М. Рац. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 130 с.

48. Чмутова І. М. Сучасні технології фінансового менеджменту банку: методологія формування на стадіях життєвого циклу : монографія / І. М. Чмутова. – Х. : ФОП Лібуркіна Л. М., 2015. – 468 с.

Голова предметної комісії

О. М. Колодізев

**Критерії оцінювання знань абітурієнтів на фаховому випробуванні
для вступу на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Екзаменаційний білет містить 3 проблемних теоретико-практичних питання, які мають узагальнений комплексний характер та стосуються функціонування державних фінансів, фінансів підприємств, ринку фінансових послуг, банківської системи, кредитних відносин та грошово-кредитної політики. Кожне питання оцінюється окремо. Розподіл балів за питаннями екзаменаційного білету є таким: 1 питання – 33 бали, 2 питання – 33 бали, 3 питання – 34 бали.

Для оцінки рівня відповідей абітурієнтів використовуються такі критерії:

30–33 (34) бали – відповідь на питання є бездоганною, демонструє творчий підхід, мають місце оригінальні версії щодо пояснення сучасної ситуації у відповідності з питанням. Висновки аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на високому рівні. Сформовані власні рекомендації відрізняються практичною значущістю та можливістю впровадження у практику. Наведено статистичні дані, які характеризують стан перебігу питання в сучасних умовах.

22–29 балів – відповідь правильна, демонструє творчий підхід, мають місце оригінальні версії щодо пояснення сучасної ситуації у відповідності з питанням. Висновки аргументовані та обґрунтовані, викладені у логічній послідовності на високому рівні. Сформовані власні рекомендації відрізняються практичною значущістю та можливістю впровадження у практику.

16–21 балів – питання висвітлено в цілому вірно, але мають місце певні неточності. Висновки недостатньо аргументовані та обґрунтовані. Сформовані рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища відрізняються практичною значущістю та можливістю впровадження у практику.

11–15 балів – відповідь на питання дана в цілому вірно, але мають місце певні помилки та неточності. Висновки недостатньо аргументовані та обґрунтовані. Сформовані рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища відрізняються практичною значущістю, але недостатньо логічні.

5–10 балів – абітурієнт припускається значної кількості помилок на певних етапах відповіді на питання, стикається із значними труднощами при аналізі ситуації, робить нечіткі висновки. Рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища не сформульовані.

1–4 бали – абітурієнт припускається значної кількості помилок при відповіді на питання, стикається зі значними труднощами при аналізі ситуації. Висновки за результатами розкриття явища відсутні. Рекомендації щодо подальшого розвитку процесу або явища не сформульовані.

За наявності невдалої спроби відповіді або її відсутності оцінка не ставиться.

Загальна оцінка виконання завдань екзаменаційного білета визначається як сума оцінок за кожне завдання з урахуванням таких критеріїв (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань абітурієнтів на фаховому вступному випробуванні

Рівень знань	Оцінка за 100-бальною шкалою	Критерії оцінювання відповіді
Відмінний рівень	90 – 100	Відповідь абітурієнта: - містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставлених питань; - демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень;

		<ul style="list-style-type: none"> - вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставлених питань; - демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленими питаннями; - здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставлених питань чи проблем.
Дуже добрий рівень	82 – 89	<p>Відповідь абітурієнта:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризується змістовністю; - демонструє засвоєння рекомендованої літератури; - свідчить про наявність глибоких узагальнених знань матеріалу; - характеризується правильним трактуванням основних понять, застосуванням сучасних методів та вмінням їх використовувати для вирішення проблемних питань.
Добрий рівень	74 – 81	<p>Абітурієнт надав досить змістовну відповідь на поставлені питання, але наявні наступні недоліки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питань; - недостатньо детально розкритий предмет питань, а основні поняття носять тезисний характер; - окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційних питань; - відповідь є неповною мірою аргументованою.
Задовільний рівень	64 – 73	<p>Абітурієнт надав відповідь на поставлені питання, однак допустив помилки, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зміст відповідей свідчить про прогалини у знаннях з відповідних питань або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставлених питань; - відповіді викладені недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу; - відповіді не містять аналізу проблемних аспектів поставлених питань, свідчать про недостатню обізнаність з основними науковими теоріями і концепціями, що стосуються відповідних питань.
Достатній рівень	60 – 63	<p>Абітурієнт надав відповідь на поставлені питання, однак присутні суттєві недоліки, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідь демонструє часткове вміння виконання завдань, розуміння основних положень матеріалу; - наявні суттєві труднощі у порівнянні фінансово-економічних явищ і процесів; - висновки є необґрунтованими.
Незадовільний рівень	1 – 59	<p>Відповідь абітурієнта є неправильною, тобто містить грубі змістовні помилки щодо принципів аспектів поставлених питань. Аргументація відсутня взагалі або ж є абсолютно безсистемною чи алогічною.</p>